

GROEPSDYNAMICA | OBSERVEREN EN INTERVENIEREN IN GROEPEN

WOENSDAG 22 SEPTEMBER 2021

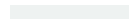
VEILIGHEID - VOORSPELBAARHEID & STABILITEIT

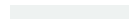
GEMEENSCHAPPELIJKE BEHOEFTE EN FASE VAN GROEPSONTWIKKELING

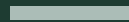
NORMEN EN ROLLEN

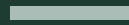
KLASSENMANAGEMENT

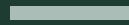
WIE HEEFT ER NU AL EEN 'PITTIGE
GROEP?'

POLL: WAT ZIE JE IN DE GROEP?

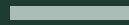

WAT ZIE JE NIET IN DE GROEP?

**MET WELKE INTERVENTIE WIL JE
AAN DE SLAG?**

POSTIEVE GROEP

GROEPSLEDEN ZIJN HET EENS OVER WAAR MEN NAAR TOE WERKT ——— GEZAMENLIJK DOEL

IEDEREEN IS NODIG OM HET DOEL TE BEHALEN ——— ONDERLING
AFHANKELIJK

STRUCTUUR EN ROLLEN ZIJN HELDER VOOR IEDEREEN ——— VERWACHTINGEN
HELDER

GROEPSLEDEN WETEN WAT WEL EN NIET GEACCEPTEERD IS IN DE GROEP ——— GEDEELDE
WAARDEN EN
NORMEN

POSTIEVE GROEP

GROEP HANGT DOOR VERSCHILLENDE RELATIES AAN ELKAAR EN
WORDT ZO OOK DOOR DE BUITENWERELD GEZIEN

— COHESIE

—

—

—

INHOUD

PROCES

RELATIE

POSITIEVE
GROEP

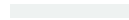

SECUNDAIRE ZIEKTEWINST

KERNCONFLICT

WERKGROEP - ALSOF MODUS

ALSOF 1 : (TEGEN-) AFHANKELIJKHEID

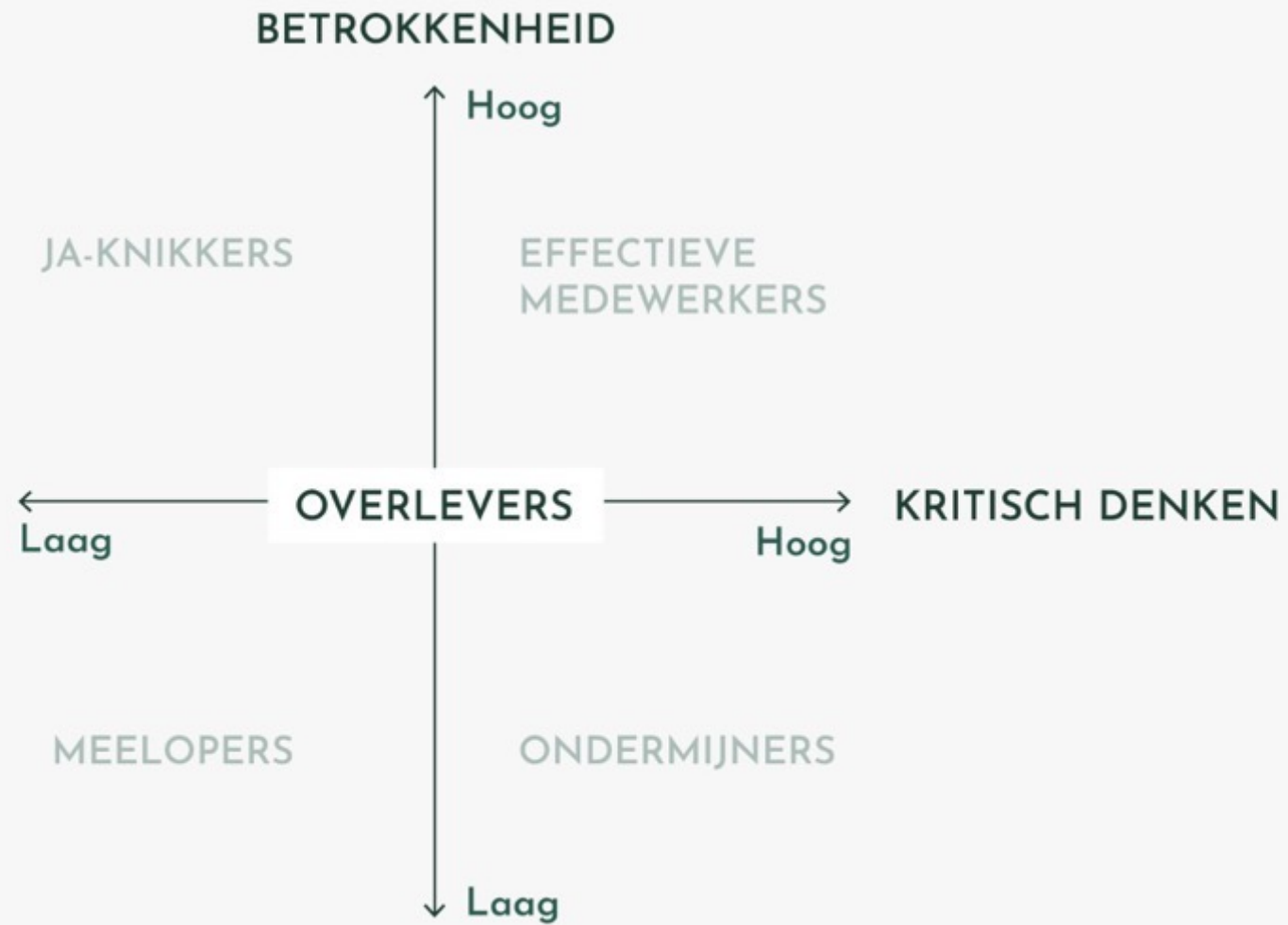

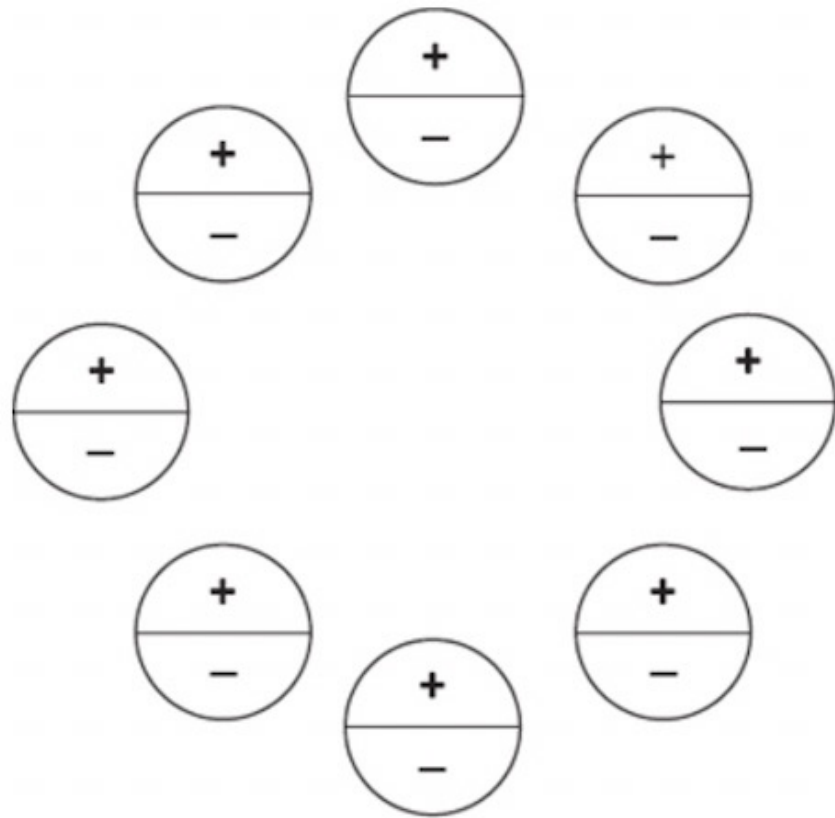
ALSOF 2 : VLUCHTEN OF VECHTEN

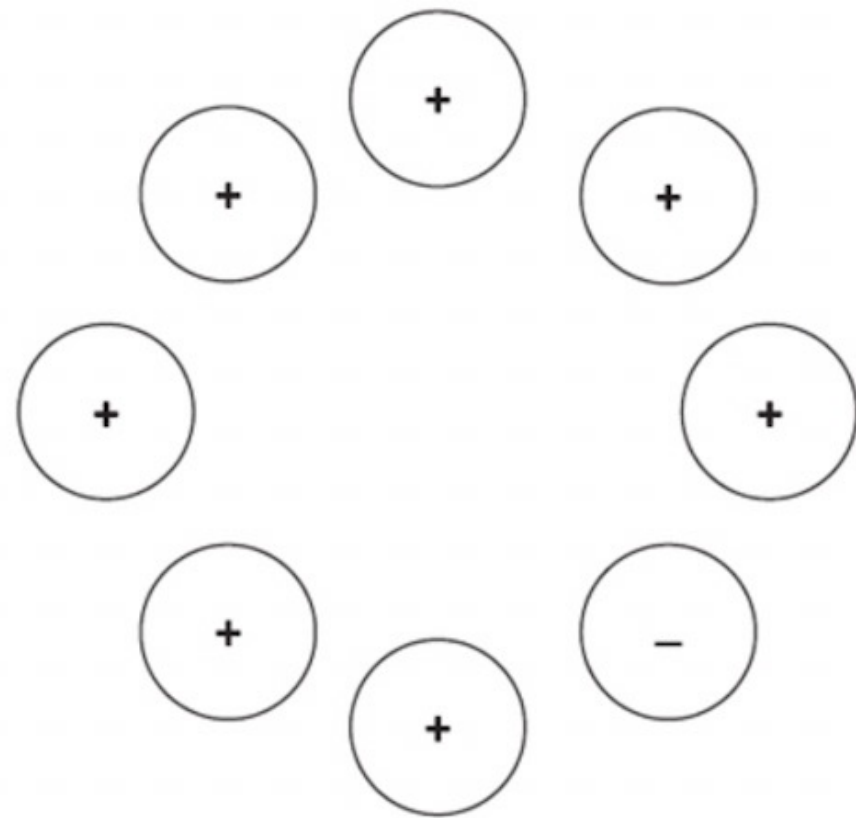
ALSOF 3 : PAARVORMING

Eigenlijke situatie

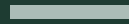
Zondeboksituatie

**WELKE ASPECTEN HERKEN JE IN
JOUW GROEPEN?**

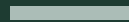

INTERVENTIES

DIRECT EN INDIRECT

Strategieën bij gedoe in een groep

We onderscheiden twee strategieën bij groepsleden:

1. uit de weg gaan van emotioneel contact:
vermijden, terugtrekken.
2. een niet ophoudende verontwaardiging:
boosheid, verdriet, eisen.

Gevolgen van beide strategieën

Deze strategieën hebben gevolgen:

- A. Spanning in de groep: hoge arousal en emotie bij veel groepsleden.
- B. Afwijzing van groepslid / -leden door andere groepsleden.
- C. Laag mentaliserend vermogen bij de hele groep.

Mentaliseren

Mentaliseren betekent dat je kunt denken en voelen over denken en voelen bij jezelf en bij anderen.

Drie vermogens

- Zelfreflectie = mentaliseren over jezelf
- Inlevingsvermogen = mentaliseren over de ander
- Interactie-interpretatie = mentaliseren over de relatie

Onveiligheid en hoge emotie in een groep

- Bij hoge emotie kunnen mensen niet mentaliseren.
- Bij geen emotie is er vaak sprake van niet mentaliseren.

Uitgangspunten voor de docent

- Multi-tasking: focus niet alleen op de pratende groepsleden, maar wees je bewust van wat er bij anderen gebeurt.
- Vergeet dus de stille groepsleden niet.
- Richt je op het bevorderen van mentaliseren bij alle groepsleden.

Drie mentaliserende interventies

- Parkeren
- Siding
- Triangulatie

Mentaliserende interventies 1

Parkeren

- Je merkt op dat een groepslid moeilijk de aandacht erbij kan houden.
- Ga na wat de ervaring van het groepslid is (eerder dan de inhoud van het probleem).
- Help het groepslid actief te focussen op het thema.
- Bij verhoogde spanning laat je zien dat je het groepslid in mind hebt, en je versterkt daarmee het mentaliserend vermogen.

“Ik zie dat je wilt reageren en ik ga zo meteen bij je stil staan, maar ik wil eerst dit onderdeel afmaken”.

- Vergeet niet dat je een groepslid geparkeerd hebt!

Mentaliserende interventies 2

Siding

- Je merkt op dat een groepslid kwetsbaar is voor de opmerkingen of acties van andere groepsleden
- Je neemt actief het perspectief van het betreffende groepslid die kwetsbaar is.

“Als je zoiets tegen mij zo zeggen, dan zou ik me behoorlijk rot voelen”.

- Steun het kwetsbare groepslid tot het mentaliseren bij de groepsleden hersteld is.

Mentaliserende interventies 3

Triangulatie

- Je identificeert een belangrijke interactie tussen twee groepsleden.
  - Je kiest een observator.
  - Je exploreert actief de ervaring van de observator omtrent de interactie.
- “Wat doet het met jou als je die interactie van je mede-student zo waarneemt?”

Mentaliserend begeleiden

UITGANGSPUNTEN

- Niet-wetende houding
- Samen onderzoeken
- Alternatieve gezichtspunten

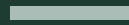
Mentaliserend begeleiden

GESPREKSTECHNIEKEN

Het interventiespectrum

- Steun en empathie
- Verduidelijken en/of uitdagen
- Stop-technieken

**MET WELKE INTERVENTIE WIL JE
AAN DE SLAG?**

VOLGENDE WEKEN

---

29 SEPTEMBER | VERSTORINGEN IN DE GROEP

---

29 SEPTEMBER | WEBINAR | AFTER TALK (ZOOM)

OKTOBER | DIDACTIEK